2020

SANSKRIT

(Major)

Paper: 6.5

Full Marks: 60

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following:

 $1 \times 7 = 7$

अधोलिखितानाम् उत्तराणि लिखन्तु—

- (a) How many Chapters are there in the Sāhityadarpaṇa?

 'साहित्यदर्पणे' कित परिच्छेदाः वर्त्तन्ते?
- (b) To which variety of scripture does the Sāhityadarpaṇa belong?
 कस्य शास्त्रस्य अन्तर्गतोऽयं 'साहित्यदर्पणः'?
- (c) Fill in the blanks : रिक्तस्थानं पूर्यन्तु—

____ आडम्बरः पुनः। ____ गौडी।

(d)	Name	one	rhetorician	who	precedes
	Viśvanātha Kavirāja.				
	विश्वनाथकविराजपूर्ववर्त्तिनः अलङ्कारशास्त्रकारस्य एकस्य नाम				
	उल्लेखनीयम्।				

- (e) What is the subtitle of the Ninth Chapter of the Sāhityadarpaṇa? साहित्यदर्पणगतनवमपरिच्छेदस्य शिरोनाम किम् अस्ति?
- (f) Which Rīti stands in between Vaidarbhī and Pāñcālī? वैदर्भीपाञ्चाल्योः मध्ये का रीतिः तिष्ठति?
- (g) In Sanskrit grammar, with what Paribhāṣā is often compared? संस्कृतव्याकरणे परिभाषा केन सह सामान्यतः तुल्यते?
- Explain any three of the following: 5×3=15
 अधस्तनेषु त्रीणि व्याख्येयानि—
 आद्यन्तौ टिकतौ ; मिदचोऽन्त्यात् परः ; षष्ठी स्थानेयोगा ;
 तस्मित्रिति निर्दिष्टे पूर्वस्य ; स्विरतेनाधिकारः।
- 3. Explain very briefly any two of the following : 2×2=4 अधोलिखितेषु वाक्यद्वयस्य व्याख्यां संक्षिप्ततया लिखन्तु—
 - (a) अचः इति षष्ठयन्तं पदम् उपतिष्ठते।

- (b) प्रसङ्गे सति सदशतमः आदेशः स्यात्।
- (c) अलोऽन्त्यस्य इत्यस्यापवादः।
- 4. Write short notes on पाञ्चाली रीति and वैदर्भी रीति. 2×2=4 पाञ्चालीरीतिविषये वैदर्भीरीतिविषये च समासेन टिप्पणीद्वयं विरचनीयम्।
- 5. Answer any three of the following: 10×3=30 निम्नलिखितेषु प्रश्नत्रयस्य उत्तराणि लिखन्तु—
 - (a) Write a note on the important books of ancient Indian medicine.

 प्राचीनभारतीयचिकित्साविद्यागतान् प्रामाणिकग्रन्थान् अधिकृत्य सविस्तरम् आलोचनं कुर्व्वन्तु।
 - (b) Assess the contribution of Bhāskarācārya in the field of ancient Indian Mathematics.

 प्राचीनभारतीयगणितविद्याविषये भास्कराचार्यस्य अवदानं निर्णयन्तु।
 - (c) Discuss the importance of ancient Indian Astronomy.

 प्राचीनभारतीयज्योतिर्विद्यायाः गुरुत्वं निरूपयन्तु।
 - (d) Write a note on the contribution of India in the field of architecture. स्थापत्यविषये भारतवर्षस्य अवदानं निरूपणीयम्।

* * *